

NORMIZACIJA

Simpozij o gorivima za motorna vozila (CEN/TC 19)

U Amsterdamu je 25. i 26. studenog 1999. godine održan Simpozij CEN/TC 19. Na Simpoziju je bilo govora o trenutačnom i budućem razvoju kvalitete goriva za motorna vozila, tehnološkom razvoju, političkim i zakonodavnim pitanjima, normizacijskim aktivnostima i dr.

Donesena Smjernica 98/70/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. koja se odnosi na kvalitetu motornog benzina i dizelskog goriva a dopunjuje Smjernicu Vijeća 93/12/EEC i postavlja vrlo oštre zahtjeve. Stoga su vezano uz ovu Smjernicu na Simpoziju raspravljane specifikacije za bezolovni benzin, ukapljeni naftni plin i dizelsko gorivo. Norme EN 228 (bezolovni motorni benzin) i EN 590 (dizelsko gorivo) koje su izdane 1998. godine ponovno su na reviziji jer države članice Europske unije žele nove norme ("norme za 2000. godinu") koje su u skladu sa zakonima. Novi nacrti dostupni su od svibnja 1999.

Glavne teme Simpozija bile su:

- Smjernice Europske unije za 2005. godinu.
- Sustav monitoringa za kvalitetu europskoga goriva.
- Specifikacije za motorni benzin, dizelsko gorivo i UNP.
- Specifikacije za "biogorivo".

22. opća skupština ISO-a

U listopadu 1999. godine održana je u Pekingu 22. opća skupština ISO-a na kojoj su sudjelovali predstavnici više od 80 delegacija nacionalnih organa za normizaciju, predstavnici radnih skupina ISO i organizacija koje su povezane ili surađuju s ISO.

Osim problematike uobičajene za opću skupštinu prihvaćena je inicijativa za osnivanje međunarodnog Foruma o normama za globalno tržište SGM Forum (Forum on Standards Actions in the Global Market), zatim je raspravljano o Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i primjeni Sporazuma o zaprekama trgovini (WTO TBT) i predloženo je da se predstavnici normirnih ustanova uključe u pregovore o Sporazumu.

Na skupštini je prezentirana i raspravljana otvorena radionica pod nazivom "Quality of life in the 21st Century: How Can Standards Help", o ulozi norma i normizacije u nastupajućem stoljeću.

Prikaz nekih novih hrvatskih norma

HRN ISO 4:1999 hr

Informacije i dokumentacija - Pravila za skraćivanje riječi u naslovu i naslova publikacija (ISO 4:1997)

Ova međunarodna norma donosi pravila za skraćivanje naslova serijskih publikacija i, u nekim slučajevima, dokumenata koji nisu serijski, na jezicima koji upotrebljavaju latinično, ćirilično ili grčko pismo. Ova međunarodna norma služi i kao temelj za uspostavu kratica riječi iz naslova unutar ISSN mreže. Pravila trebaju pomoći autorima, urednicima, knjižničarima i ostalima koji rade u različitim područjima prenošenja informacija kako bi izradili jednoznačne kratice za naslove serijskih publikacija koje navode primjer u napomenama, bibliografskim bilješkama ili bibliografijama. Takvi navodi uključuju i proizvode službi za izradu sažetaka i kazala, popisa bibliografskih bilješki uz članke, te javne ili privatne datoteke u kojima se žele identificirati dokumenti.

Osnovno načelo na kojem se temelji ova međunarodna norma jest da svaki naslov mora imati svoju jedinstvenu karticu. To se postiže primjenom pravila iz ove međunarodne norme zajedno s popisom normiranih kratica riječi iz naslova. Poznato je da je za međunarodnu razmjenu informacija nužno uspostaviti jedinstvene kratice naslova za serijske publikacije. Na taj način neće biti naslova s istim kriticama, niti će jedna kratica predstavljati više naslova.

HRN ISO 832:1999 hr

Informacije i dokumentacija - Bibliografski opis i bibliografske bilješke - Pravila za skraćivanje bibliografskih izraza (ISO 832:1994)

Ova međunarodna norma određuje pravila za skraćivanje riječi i sklopova riječi koji se obično pojavljuju u bibliografskim opisima i bibliografskim bilješkama na jezicima koji upotrebljavaju latinično, ćirilično ili grčko pismo.

Ova pravila skraćivanja služe kao upute i pomoć autorima, urednicima, knjižničarima, itd. u pripremanju kratica za riječi i sklopove riječi. Upotreba tih kratica u bibliografskim bilješkama, kataloškim zapisima itd. podložna je posebnim pravilima koja se upotrebljavaju za stvaranje bibliografskog opisa ili kojeg drugog oblika uputnice.

Nove publikacije DZNM

Upute za nazivlje

Upute za nazivlje temelje se na međunarodnim normama ISO 704, ISO 860 i ISO 10241 i daju temeljne podatke potrebne za uspješno izvođenje terminološkog rada. Namijenjene su ponajprije kao pomoć tehničkim odborima i radnim skupinama koje se bave terminološkim radom. Terminološka načela i radne metode opisane u ovim uputama izravno se temelje na iskustvu u praktičnom terminološkom radu. U njima se daju praktični primjeri za pisanje definicija.

Hrvatski prijevod publikacije *Guide to Terminology* autorice Heidi Suonuuti u izdanju DZNM, 1999. stoji 80,00 kn.

Međunarodni sustav jedinica

Brošura je prijevod novog VII. izdanja dokumenta Međunarodni sustav jedinica (Le Systeme International d'Unites, SI). U njemu se daje popis svih zaključaka i preporuka Opće konferencije za utege i mjere (CGPM) i Međunarodnog odbora za utege i mjere (CIPM) koje se odnose na Međunarodni sustav jedinica. Hrvatski prijevod tiskovine *Le Systeme international d'Unites* Međunarodnog ureda za utege i mjere (Bureau International des poids et mesures, BIPM) u izdanju DZNM stoji 150 kn.

Priredila Gordana Prohaska